

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Rakvere Vallavalitsus
vallavalitsus@rakverevald.ee
Kooli tn 2
Sõmeru alevik, Rakvere vald, 44305, Lääne-Viru
maakond

15.10.2025 nr 5.1-3/25891-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) korraldatavate täisealiste sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (edaspidi ÜHteenus), tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamine) korraldamist ja kättesaadavuse tagamist Rakvere Vallavalitsuses.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Kooli tn 2 Sõmeru alevik, Rakvere vald, 44305, Lääne-Viru maakond, vallavalitsus@rakverevald.ee, telefon +372 329 5944.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 28.08.2025 kell 9.15 -11.45.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Ülle Sihver (järelevalvemeeskonna juht) ja Aime Koger.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide esitamine, vaatlus ja analüüs, seletuste andmine, e-kirjavahetus. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (edaspidi STAR) Rakvere Vallavalitsuse menetlustele.
- 1.7. Järelevalvetoimingutes osalesid Rakvere Vallavalitsuse sotsiaalnõunik Anneli Saaber, sotsiaaltöõspetsialist Einike Einberg-Viirik, hoolekandetöötaja Ester Kivinurm ja tugitöötaja Helve Aruja.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Rakvere Vallavalitsus on kontrollitud koduteenuse ja ÜHteenuse menetlustes taotlejate abivajadust hinnanud ning sellele vastava abi väljaselgitamise kohustuse täisealiste sotsiaalteenuste korraldamisel ja osutamisel täitnud.

SKA lõpetab järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

Haldusjärelevalve algatati 13.08.2025, vallavalitsusele saadeti algatamise teade (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/20716-1). Täisealistele sotsiaalteenuste korraldamist käsitlevatele küsimustele andsid kirjalikud selgitused sotsiaalnõunik Anneli Saaber ja sotsiaaltöõspetsialist Einike Einberg-Viirik (registreerimisnumber

SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/20716-2). Vestlused Anneli Saaberiga, Ester Kivinurmega ning Helve Arujaga toimusid paikvaatlusel vallavalitsuses 28.08.2025. Rakvere Vallavalitsuses ei ole varem täisealistele osutatavate sotsiaalteenuste haldusjärelevalvet läbi viidud. 2024. aastal kontrolliti lastekaitsetöötajate vastavust lastekaitseseaduse §-des 19 ja 20 sätestatud nõuetele ja analüüsiti lastekaitsetöö menetlusi STARis (11.07.2024 järelevalve akt nr 5.1-3/16907-5).

3.1. Rakvere valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste osutamise korraldamine

Rakvere valla pindala on 294,7 km². Seisuga 01.01.2025 elas vallas 5605 [elanikku](#), neist vanuses 65+ aastat 1183 ehk ca 21%. KOVi haldusterritooriumil asub üks ÜHteenust osutav asutus, Rakvere vallavalitsuse hallatav [Uhtna Hooldekodu](#).

S-Veebi aruannete põhjal osutati 2024. aasta jooksul Rakvere vallas koduteenust 16le inimesele, tugiisikuteenust neljale täisealisele, eluruumi tagamise teenust kümnele inimesele, sotsiaaltransporditeenust kaheksale täisealisele (vanuses 65+ oli üks) ja isikliku abistaja teenust neljale inimesele. Rakvere Vallavalitsuse 25.08.2025 kirja andmetel oli seisuga 01.08.2025 täisealiste teenusesaajate arv järgmine: ÜHteenusel 57, koduteenusel 14, isikliku abistaja teenusel kaks, tugiisikuteenusel neli ja eluruumi tagamise teenusel viis inimest. 2025. aastal on sotsiaaltransporditeenust kasutanud 20 inimest.

Täisealistele sotsiaalteenuste korraldamisega ning määramisega ja sotsiaaltoetuste maksmisega on seotud sotsiaalnõunik ja sotsiaaltööspetsialist. Tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust osutab tugitöötaja. Koduteenust osutavad kaks hooldekandetöötajat (1,5 teenistuskoha). Ametnike kontaktandmed, ametijuhendid ja hariduse andmed on avalikustatud [kodulehel](#). KOVi korraldatavad ja osutatavad sotsiaalteenused, nende kirjeldused, taotlemine ning teenuse korraldamisega seotud ametnike kontaktandmed ja tegevusvaldkonnad on [kodulehel](#) sotsiaalhoolekande ja tervishoiu rubriigis. Vastuvõetud toimuvad vallamajas eelneval kokkuleppel ametnikuga.

3.2. SHSis sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. Nõuded sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale

SHS § 4 punkti 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja isik, kes töötab sotsiaalhoolekandes ning omab vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidust. **SHS § 16¹ alusel võib** sotsiaaltöötajana ametisse nimetada isiku, kellele on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.

Paikvaatluse käigus esitatud haridusnõudeid tõendavate dokumentide alusel on Rakvere Vallavalitsuses sotsiaaltöötajale kehtestatud haridusnõue täidetud. Sotsiaalnõunik Anneli Saaber ja sotsiaaltööspetsialist Einike Einberg-Viirik omavad riiklikult tunnustatud kõrgharidust sotsiaaltöös.

SKA seisukoht: SHS § 4 punktis 3 ja SHS § 16¹ sätestatud nõuded on Rakvere Vallavalitsuses täidetud.

3.2.2. Sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord

SHS § 14 lõike 1 kohaselt kehtestab KOV sotsiaalhoolekandelise abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust, nende rahastamist ning taotlemise tingimusi ja korda. Rakvere vallas kehtib vallavolikogu 20.04.2022 [määrus nr 6](#) „Rakvere valla sotsiaalhoolekandelise abi andmise tingimused ja kord“ (edaspidi kord). Sotsiaalteenuste osutamisega seotud eeskirjad ja korrad on kättesaadavad valla [kodulehel](#) sotsiaalhoolekande ja tervishoiu rubriigis – nii valdkondlike eeskirjade ja kordade all kui KOVi osutatavate sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjelduste juures.

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on Rakvere vallas täidetud.

3.2.3. Sotsiaalhoolekandeline abi korraldus Rakvere vallas

Sotsiaalteenuste osutamisel, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmisel tuleb arvestada inimese tahet (SHS § 12 lõige 1). SHS § 15 lõike 1 alusel tuleb KOVil välja selgitada abi saamiseks pöördunud inimese abivajadus ja sellele vastava abi ulatus ning korraldada abi osutamine või aidata abi saamiseks vajalikes tegevustes.

Vallavalitsus tagab või korraldab sotsiaalhoolekandeline abi osutamise isiku pöördumisel. Valla [kodulehe](#) kaudu saab anda teada abivajajast isikust. Abi saamiseks peab isik või tema esindaja esitama avalduse (korra § 41 lõige 1). Avalduse esitamiseks on välja töötatud sotsiaalteenuste liikide kaupa vormid, mis on kättesaadavad valla [kodulehel](#). Vormid on täidetavad nii e-taotlusena kui paberkandjal. Üldist, kõiki sotsiaalteenuseid hõlmavat avalduse vormi ei ole koostatud.

Ametnike selgituste kohaselt ei ole abivajaja kohustatud esitama vormikohast avaldust – arvesse võetakse igas vormis esitatud pöördumised, sealhulgas e-kirja või telefoni teel tehtud pöördumised. Kui avaldusel puuduvad vajalikud andmed, küsitakse need juurde. Telefoni teel laekunud pöördumiste korral palutakse esitada kirjalik avaldus. Kui pöörduja ei saa seda teha, korraldatakse kodukülastus ja aidatakse avalduse vormistamisel.

KOVile laekunud avaldused registreerib juhiabi või kantseleispetsialist dokumendiregistris Amphora (edaspidi Amphora). Järelevalves kontrollitud menetlustes selgus, et avalduse on esitanud abivajaja või tema lähedane, teabe on saatnud meditsiinasutus, avaldused on registreeritud Amphoras ja sisestatud STARi.

Sotsiaalametnik kontrollib ja selgitab välja isiku abivajaduse ning sellele vastava abi ulatuse, korraldab abi osutamist või abistab abi saamiseks vajalikes tegevustes. Kui abi osutamise perioodil muutub kõrvalabi vajaduse määr isiku tervises seisundi või elukeskkonna tõttu, viiakse läbi korduv hindamine (korra §-d 21 ja 42 lõige 2). Näiteks menetluses 23264585183 oli isik hinnatud eluruumi tagamise teenusele, kuid tema olukord muutus ja ta hinnati ümber ÜHteenusele menetluses 24272033806).¹

Sotsiaalnõuniku ja sotsiaaltööspetsialisti ametijuhendite punkti 3.2 kohaselt hindavad nad isiku abivajadust, hangivad lisainformatsiooni registrite kaudu (STAR) või asjasse puutuvatelt isikutelt ja ametkondadelt ning vajadusel teevad kodukülastusi.

Kord ei sätesta abivajaduse hindamise tähtaega. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt hinnatakse abivajajat koheselt ja esimesel võimalusel kodukülastuse käigus või inimese viibimiskohas, kuna 10 tööpäeva jooksul peab olema tehtud otsus abi andmise või sellest keeldumise kohta.²

Hindamine dokumenteeritakse paberkandjal. Kasutusel on hindamisdokumendid pealkirjadega „Rakvere Vallavalitsus hindamisinstrument hooldusvajaduse määramiseks“ koduteenuse ja ÜHteenuse korral ning „Rakvere Vallavalitsus abivajaja hindamise kaart sotsiaalteenuste osutamiseks“ muude sotsiaalteenuste (nt tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse, eluruumi tagamise teenuse, sotsiaaltransporditeenuse) taotluste hindamiseks. Sotsiaalnõuniku sõnul selgitatakse abivajadus välja terviklikult ja sageli kasutatakse korraga kahte hindamisdokumenti, kuna võib ilmneda vajadus muude sotsiaalteenuste järele (nt võlanõustamisteenus, sotsiaaltransport vms).

Abivajaduse selgitamiseks tehakse koostööd abivajaja lähedastega, vallavalitsuse spetsialistidega (ennetustööspetsialist, lapse heaoluspetsialist, haldusspetsialist), Sõmeru perearstikeskuse perearstide ja koduõdedega, teiste piirkondade perearstide ja pereõdedega, AS Rakvere Haigla statsionaarse ja õendus-hooldusravi osakonna sotsiaaltöötajatega, piirkonnakonstaabliga, korteriühistutega, Sõmeru Päevakeskusega ning teiste asutustega.

¹ Käesolevas aktis on kontrollitud sotsiaalteenuste menetlustes esitatud näited Rakvere Vallavalitsuse STAR kliendimenetluse viitenumbritega.

² Korra § 43 lõike 1 kohaselt otsustatakse sotsiaalhoolekandeline abi andmine 10 tööpäeva jooksul isikult avalduse saamisest või muu sotsiaalhoolekandeline abi saamise õiguse tekkimise aluseks oleva sündmuse toimumisest, asjaolu saabumisest või tingimuse täitmisest arvates.

Sotsiaalteenus määratakse või sellest keeldutakse sotsiaalametniku haldusaktiga (korra § 42 lõiked 2 ja 3) ning otsus vormistatakse STARis. Sotsiaalnõuniku ja sotsiaaltöõspetsialisti ametijuhendite punkti 3.3 kohaselt kuulub nende teenistusülesannete hulka sotsiaalteenuste ja -toetuste avalduste menetlemine ning otsuste tegemine nende osutamise või osutamisest keeldumise kohta.

Ametnike selgituste kohaselt toimub menetlemine ja dokumenteerimine STARis, mis on igapäevane töövahend. STARi sisestatakse avaldus, abivajaduse hindamise dokument ja muud andmed ning teostatakse päringud. Keeldumise otsus vormistatakse Amphoras. Sotsiaalnõuniku andmetel ei ole sotsiaalteenuste avalduste menetlemisel tehtud keelduvaid otsuseid ega esitatud vaideid koduteenuse ja ÜHteenuse määramise haldusaktide peale.

Järelevalves kontrollitud menetlustes tuvastati, et reeglina on inimese abivajadusele vastav abi välja selgitatud ning otsustatud sotsiaalteenuse osutamine SÜS § 25 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul. Siiski esines üksikuid menetlusi, kus otsus tehti kümne tööpäeva reeglit eirates (nt ÜHteenuse menetlused 25279613941, 25279059726 ja 25277131943).

Sotsiaalnõuniku kirjelduse kohaselt esinevad KOVist sõltumatud olukorrad, kus näiteks ÜHteenust soovinud abivajaja lükkab edasi teenusele asumise tähtaja, kuna soovib veel mõnda aega kodus elada. Samas ei soovi ta avaldust tühistada, et jääda hooldekodu koha järjekorda (järjekorda peetakse taotluse esitamise kuupäeva alusel). Samuti võib pärast avalduse esitamist muutuda abivajaja tervises seisund, mistõttu tuleb tal minna haiglasse või taastuda õendus-hooldusosakonnas, teadmata täpset hooldekodu vajaduse aega. Ta soovib siiski jääda järjekorda, muutmata avaldust. On esinenud ka olukord, kus koduteenuse taotluse on esitanud abivajaja poeg, kuid abivajaja ei ole huvitatud teenuse määramisest poja märgitud algusajast. Sellisel juhul ei ole KOV saanud otsust teha, kuigi abivajadus on välja selgitatud.

SKA seisukoht: Kontrollitud menetluses on järgitud SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid. Teenust vajavate inimeste abivajadus on välja selgitatud ja korraldatud sobiva abi osutamine.

3.2.4. Koduteenus

SHS §-des 17–19 on sätestatud koduteenuse eesmärk ja sisu, KOVi kohustused koduteenuse osutamisel ja nõuded koduteenust vahetult osutavale isikule. Koduteenuse korraldust käsitleb korra § 23. Koduteenuse kirjelduse, korraldamise, taotlemise, osutamise ja rahastamise kohta on teave kättesaadav valla [kodulehel](#). Teenus on teenusesaajale tasuta.

Järelevalvemenetluse käigus, 10.09.2025, võttis vallavalitsus vastu [korralduse nr 264](#) „Koduteenuse hinna ja teenuse eest tasumise korra kehtestamine“ ning viis sisse muudatused koduteenuse avalduse vormil. Korraldusega tunnistati kehtetuks varasem vallavalitsuse korraldus nr 47 (30.01.2019), mis piiras teenuse osutamise mahtu kuni kahele korrale nädalas. Uus hinnaklass hõlmab nelja erinevat tasumäära vahemikus 1 euro kuni 4,50 eurot tunnis, sõltuvalt sellest, kas abivajaja elab üksi või kahekesi ning kas tal on seadusjärgsed ülalpidajad ning näeb ette, et koduteenust osutatakse hooldamiskava mahu ja sageduse alusel.

Koduteenuse saamiseks tuleb vallavalitsusele esitada kirjalik avaldus. Korra § 23 lõike 3 kohaselt hinnatakse iga juhtumi puhul abivajaja toimetulekuvõimet ja koduteenuse vajadust kodukülastuse käigus, milles osaleb ka hoolekandetöötaja. Kodukülastusel hinnatakse ka eluruumi, sealhulgas tuleohutust. Abivajajale tutvustatakse sobivaid abimeetmeid. Kui pöördumine toimub telefoni teel ja kirjalikku avaldust ei ole veel esitatud, vormistatakse see kohapeal.

Abivajadusest teatamise järel vormistab sotsiaalnõunik või tema asendaja (sotsiaaltöõspetsialist) 10 tööpäeva jooksul haldusakti STARi süsteemis ning koostab paber kandjal tähtajalise kahepoolse lepingu KOVi ja teenusesaaja vahel. Lepingut allkirjastavad vallavanem ja teenusesaaja käsitsi. Lepingus loetletakse osutatavad toimingud, näiteks toidu- ja majapidamiskaupadega varustamine, ravimite toomine, vestlus ja teabe edastamine, abistamine küttepuude tuppa toomisest ning kodu korrastamisest (nt menetlused 24274302381, 25278214666 ja 25278220906).

Teenuse maht ja sagedus lepitakse kokku abivajaduse hindamise käigus. Mahu suurus sõltub abivajaduse ulatusest ning teenuse osutamine toimub abivajajaga kooskõlastatud päevadel ja kellaaegadel. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt võib teenuse aastane maht abivajaja soovil muutuda – näiteks väheneb see suveperioodil, kui toimetulekut toetavad lapsed, ning suureneb talvel kütmise ja lume lükkamise vajaduse tõttu. KOV arvestab iga teenusesaaja soove ning saab olla paindlik teenuse mahu osas, kuna teenuse soovijaid ei ole olnud aastate jooksul palju.

Kalendrikuus osutatud toimingute kohta koostavad hoolekandetöötajad iga teenusesaaja kohta kliendipõhise aruande mahu ja sageduse tabelis. Aruande allkirjastavad hoolekandetöötaja ja teenusesaaja.

SHS § 18 lõike 1 ja korra § 21 lõike 3 kohaselt tuleb koduteenuse osutamise perioodil kõrvalabi vajaduse määra muutumisel (nt tegevusvõime, tervises seisundi või elukeskkonna muutus) läbi viia korduv hindamine. Hoolekandetöötaja ametijuhendi punkti 3.3 kohaselt on tal kohustus edastada info täiendava abivajaduse kohta sotsiaalnõunikule või sotsiaaltööspetsialistile. Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt saadaksegi muudatustest teada hoolekandetöötajalt ning viiakse läbi korduv hindamine. Selle tulemusel võib selguda, et koduteenus lõpetatakse ja tehakse otsus ÜHteenusele määramiseks.

Koduteenust osutavad kaks hoolekandetöötajat, kelle tööd koordineerib sotsiaalnõunik. Tema hinnangul aitab koduteenuse vajaduspõhisele osutamisele kaasa pädevate töötajate olemasolu. Üks töötajatest töötab täiskohaga, omab sotsiaaltöö alast rakenduskõrgharidust ning on alustanud hooldustöötaja kolmanda taseme õpinguid. Teine töötaja töötab poole kohaga ja omab pikaajalist töökogemust valdkonnas.

Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt ei ole seni tekkinud vajadust kõigi sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 [määruses nr 40](#) „Nõuded koduteenusele“ sätestatud isikuabitoimingute tegemiseks. Vajaduse tekkimisel, sealhulgas teenuse osutamiseks nädalavahetustel, on võimalik suurendada hooldustöötajate arvu poole töökoha võrra kuni kahe teenistuskohani.

SHS § 19 kohaselt ei tohi koduteenust osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib seada ohtu teenusesaaja elu, tervise või vara. Järelevalve käigus selgus, et karistusregistri andmeid kontrollib personalitöötaja enne inimese tööle vormistamist. Seisuga 28.08.2025 puudusid koduteenust vahetult osutavatel töötajatel teenuse osutamist takistavad asjaolud.

SKA seisukoht: Rakvere Vallavalitsus on välja selgitanud taotleja vajaduse koduteenuse järele ning koduteenus on abivajajale korraldatud ja kättesaadav.

3.2.5. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

SHS §-des 20 –22¹ on sätestatud ÜHteenuse eesmärk ja sisu, nõuded teenuseosutajale ja KOVi kohustused ÜHteenuse korraldamisel. ÜHteenuse taotlemist ja menetlemist käsitlevad korra §-d 24 ja 25. ÜHteenuse korraldamise ja rahastamise kohta on teave kättesaadav valla [kodulehel](#).

Alates 01.07.2023 [kehtib](#) ÜHteenuse hoolduskulude tasumise piirmäär kuni 650 eurot kuus ühe teenusesaaja kohta. SKA kodulehel avaldatud ÜHteenuse osutajate [ÜHteenuse maksumuste](#) võrdlus (seisuga 02.10.2025) näitab, et Rakvere valla kehtestatud piirmäär 650 eurot kuus võimaldab katta 13 Lääne-Virumaa hooldekodu hoolduskulud täielikult, sealhulgas Rakvere valla hallatava Uhtna Hooldekodu [hoolduskulu](#), mis on samuti 650 eurot kuus. Seega on tagatud teenuse kättesaadavus vähemalt mõne teenuseosutaja puhul, kelle kulud katab valla piirmäär täielikult (SHS § 22¹ lõige 3).

Kui ÜHteenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelmise aasta teise kvartali keskmine vanaduspension või kui abivajajal ja/või tema lähedastel puuduvad piisavad vahendid teenuse eest tasumiseks, katab Rakvere Vallavalitsus kulude ja sissetuleku vahe (SHS

§ 22¹ lõige 5) või tasub valla eelarvest majutus- ja toitlustuskuludest puudujääva osa. Seisuga 01.08.2025 tasub KOV osaliselt majutus- ja toitlustuskulud 14 ÜHteenuse saajale.

Teenuse korraldamise eest vastutab sotsiaalnõunik, tema äraolekul sotsiaaltöõspetsialist. Korra § 25 lõike 3 kohaselt tuleb teenuse saamiseks esitada vormikohane avaldus hooldekodusse paigutamiseks, märkides taotleja ja abivajaja andmed ning põhjenduse teenuse vajaduse kohta. Pärast taotluse laekumist või teate saamist hindab ametnik abivajadust hindamisdokumendi alusel inimese kodus või viibimiskohas (nt haiglas, hooldekodus), kaasates vajadusel lähedasi või teisi asjassepuutuvaid isikuid. Teenusele suunamine toimub STARis vormistatava haldusakti alusel, mis saadetakse e-postiga nii teenusesaajale kui teenuseosutajale. Otsuse alusel sõlmitakse teenuseosutaja ja teenusesaaja vahel leping.

Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt osaleb KOV hooldusplaanide koostamises, andes nõu ja tehes ettepanekuid. Tihedam koostöö toimub Uhtna Hooldekoduga. Näiteks korraldatakse hooldealuse transport arsti juurde või teraapiasse või pakutakse psühholoogilist nõustamist ja vabatahtliku seltsilise tuge jms.

Hooldekodude hoolduskulude seiret teostab sotsiaalnõunik koos raamatupidajaga, jälgides igakuiselt ümberkaudsete hooldekodude tasusid ja Rakvere Vallavalitsuse makstavaid kulusid. Teenuseosutajad edastavad KOVile teateid kohatasude muutmise kohta.

SKA seisukoht: Rakvere Vallavalitsus on välja selgitanud inimese abivajaduse ÜHteenuse järele ning korraldanud sobiva abimeetme. Teenuskoha maksumus rahastatakse isikult võetavast tasust ja valla eelarvest vähemalt kehtestatud piirmäära ulatuses. KOV osaleb teenuse rahastamises, kui abivajaja ja tema seadusjärgsed ülalpidajad ei suuda kulusid katta.

3.2.6. Tugiisikuteenus ja isikliku abistaja teenus

SHS §-d 24 ja 28 sätestavad KOVi kohustused tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamisel. Teenuste korraldust käsitlevad vastavalt korra § 26 lõige 1 ja § 28. Teenuseid puudutav teave on kättesaadav valla [kodulehel](#). Teenused on abivajajale tasuta.

Teenuse saamiseks tuleb esitada avaldus. Teenuse vajadus tuvastatakse kodukülastuse käigus abivajaduse hindamise alusel, mille käigus selgitatakse välja abivajaja elukoht, leibkonnaliikmed ja lähisugulased. Teenuse määramise haldusakti vormistab vastutav sotsiaalametnik STARis, märkides ära osutatavad toimingud, näiteks abistamine asjaajamises, iseseisvumise arendamine, juhendamine igapäevatoimingutes ja motiveerimine (nt menetlus 25276800624).

Teenust osutatakse kahepoolse tähtajalise lepingu alusel, mille allkirjastavad vallavanem ja abivajaja paberkandjal. Teenust osutab vallavalitsuses töölepinguga töötav tugitöötaja, juhindudes oma ametijuhendist. Töötajal puudub tugiisiku väljaõpe. Tugitöötaja sõnul osutab ta teenust viie lepingu alusel viiele perekonnale, sealhulgas kolmele üheliikmelisele perele (kaks vanaduspensioniealist ja üks töövõimeline teenusesaaja). Isikliku abistaja teenuse osutamiseks on sõlmitud kaks lepingut kahele inimesele. Teenuse osutamine toimub abivajajaga kooskõlastatud päevadel ja kellaaegadel. Töötaja tegevust koordineerivad sotsiaalnõunik ja lastekaitsetöötaja.

SHS § 25 lõige 2 ja § 29 sätestavad nõuded teenust vahetult osutavale isikule. Järelevalve käigus selgus, et karistusregistri andmeid kontrollib personalitöötaja enne inimese tööle vormistamist. Seisuga 28.08.2025 puudusid tugitöötajal teenuse osutamist takistavad asjaolud.

SKA seisukoht: Rakvere Vallavalitsus on korraldanud ja taganud tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse kättesaadavuse.

3.2.7. Sotsiaaltransporditeenus

SHS § 38 sätestab KOVi kohustuse sotsiaaltransporditeenuse korraldamisel. Teenust osutatakse korra §-de 31 ja 32 alusel. Teenuse eesmärk, õigustatud isikud (puudega isikud või isikud, kelle

tervislik seisund takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist), saamise tingimused, avalduse vorm, hinnakiri ja kontaktandmed on kirjas valla [kodulehel](#).

Teenuse on [tasuline](#) ja alates 01.04.2025 maksab 0,30 eurot/km. Teenuse osutamiseks on sõlmitud leping Eesti Punase Risti Lääne-Virumaa Seltsiga. Teenuse saamiseks tuleb esitada vormikohane avaldus, kuhu märgitakse vajadusel kandraami kasutamine, abistamise vajadus, ratastoolis liikumine, ooteaja olemasolu ning kinnitus teadlikkuse kohta teenuse tasust. Abivajadus ja teenuse eest tasumise võimalus selgitatakse välja hindamise käigus ning dokumenteeritakse abivajaduse hindamise kaardil, kuhu märgitakse ka omaosaluse info. Näiteks menetluses 25279563360 on kirjas, et teenusesaaja tasub omaosaluse 0,30 eurot/km. Menetluses 24268107043 on märgitud, et rahalised võimalused teenuse eest tasumiseks puuduvad. Menetluses 24275505748 on abivajaja vabastatud omaosaluse tasumisest.

SKA seisukoht: Rakvere Vallavalitsus on korraldanud ja taganud sotsiaaltransporditeenuse kättesaadavuse.

3.2.8. Eluruumi tagamine

SHS § 41 sätestab KOVi kohustuse eluruumi tagamise teenuse korraldamisel. Teenuse kirjeldus ja taotlemise kord on avaldatud valla [kodulehel](#). Teenust osutatakse korra §-de 33 ja 34 järgi.

Eluruumi tagamise teenust korraldab sotsiaalnõunik. Kui abivajaja peres on alaealisi lapsi, kaasatakse menetlusse ka lapse heaoluspetsialist. Teenuse saamiseks tuleb esitada avaldus. Abivajajaga lepitakse kokku tema viibimiskoha külastus, mille viivad läbi sotsiaalnõunik ja sotsiaaltööspsialist. Külastuse käigus hinnatakse isiku abivajadus ning tuvastatakse tegelik vajadus eluruumi tagamise teenuse järele.

Teenuse määramise haldusakti vormistab vastutav sotsiaalametnik STARi keskkonnas ning koostab paber kandjal kahepoolse tähtajalise lepingu KOVi ja abivajaja vahel. Lepingut allkirjastavad vallavanem ja abivajaja käsitsi. Vajadusel lepingut pikendatakse (nt menetlus 23264585183).

Eluasemeteenust osutab ka MTÜ Külaselts Linda. Sellisel juhul vormistatakse kolmepoolne leping KOVi, teenuseosutaja ja abivajaja vahel. Rakvere Vallavalitsusel on olemas sotsiaaleluruumid, sealhulgas sisustatud neljatoaline korter Lepna külas, mida kasutatakse nn SOS-elamispinnana.

Sotsiaalnõuniku selgituse kohaselt on vallavalitsus esitanud volikogule eelnõu, millega kehtestatakse lähiajal eluruumi tagamise teenuse uus kord. Selle raames jaotatakse ümber valla munitsipaalkorterid ja sotsiaaleluruumid ning kehtestatakse eluruumide eraldamise uued tingimused.

SKA seisukoht: Rakvere Vallavalitsus on korraldanud ja taganud eluruumi tagamise teenuse kättesaadavuse.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. SKA tunnustab, et STARi keskkonda on kantud [sotsiaalteenuste ja -toetuste põhimääruse](#) § 8 lõige 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed ja sotsiaalteenuste menetlusi viiakse läbi STARi keskkonnas.

4.2. SKA tunnustab, et Rakvere valla kodulehel on avaldatud ajakohane teave sotsiaalteenuste korraldamise kohta. Lingid toimivad korrektselt ja viivad asjakohase teabeni.

4.3. SKA soovib kaaluda üldise, kõiki sotsiaalteenuseid hõlmavat avalduse vormi koostamist.

4.4. SKA soovib kaaluda abivajaduse hindamiseks elektroonilise hindamisvahendi kasutusele võtmist STARi keskkonnas. Viimane võimaldab sotsiaaltöötajatel koguda ja analüüsida abivajaja teavet ühtses, standarditud vormis.

4.5. SKA soovib üle vaadata sotsiaalnõuniku ja sotsiaaltöõspetsialisti ametijuhendid ning viia neis sätestatud haridusnõuded vastavusse SHS-is sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale kehtestatud nõuetega.

4.6. SKA soovib üle vaadata hoolekandetöötajate ametijuhendid ning viia nende punktis 3.1 kirjeldatud toimingud vastavusse sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 [määrusega nr 40](#) kehtestatud koduteenuse sisuliste nõuetega, sealhulgas tegevustega, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks.

4.7. SKA juhib tähelepanu, et juhul kui otsuse tegemine viibib objektiivsetel põhjustel kauem kui kümme tööpäeva, tuleb otsust ootavale isikule anda teavet otsuse hilinemise, selle põhjuste ning otsuse tegemise eeldatava aja kohta (haldusmenetluse seaduse § 41).

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Sihver
peaspetsialist (järelevalve)